

การวิจัยเรื่องนโยบายต่างประเทศจีนต่อรัสเซีย สมัยประธานาธิบดีเจียงเจ๋อหมิน-หูจิ่นเทา มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษานโยบายต่างประเทศจีนที่มีต่อรัสเซีย ระหว่างช่วงสมัยของประธานาธิบดีเจียงเจ๋อหมิน-หูจิ่นเทา (ค.ศ. 1993-2009) (2) เพื่อศึกษาถึงการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างจีนกับรัสเซีย และผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออก

การวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ใช้การวิเคราะห์เชิงบรรยาย อธิบาย (descriptive analysis) และการวิเคราะห์เชิงเหตุผล (causal analysis) โดยนำข้อมูลจากแหล่งเอกสารชั้นต้น (primary sources) และข้อมูลจากแหล่งเอกสารชั้นรอง (secondary sources) ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1993-2009 มาใช้ศึกษาวิเคราะห์เป็นหลัก ผลการศึกษาพบว่า

1. นโยบายต่างประเทศจีนที่มีต่อรัสเซียช่วงสมัยประธานาธิบดีเจียงเจ๋อหมิน-หูจิ่นเทา มีการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นรูปธรรมมากขึ้นในลักษณะที่เพิ่มพูนและประสานความร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมีการพัฒนาความ

สัมพันธ์ไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนที่สร้างสรรค์และหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ตามลำดับ
ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในระดับสูง เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน
ความสัมพันธ์เช่นนี้ ส่งผลให้เกิดความร่วมมืออย่างครอบคลุมทั่วทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น
การค้า เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี วัฒนธรรม การทหาร วิทยาศาสตร์ และการศึกษา
ทั้งในระดับผู้นำและในระดับประชาชนระหว่างสองประเทศ

2. สิ่งที่จะช่วยเสริมความสัมพันธ์ระหว่างจีนและรัสเซียให้มีความแนบแน่นมากขึ้น
คือ การที่ทั้งสองประเทศต่างตระหนักถึงสถานะของตนเองและของอีกฝ่าย รวมถึงผล
ประโยชน์ร่วมทั้งในระดับทวิภาคีและระหว่างประเทศว่าทั้งคู่จำเป็นต้องพึ่งพากัน
เพื่อแก้ไขจุดเปราะบางที่ต่างฝ่ายต่างประสบอยู่ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องบูรณภาพแห่ง
ดินแดน ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่งของทั้งสองประเทศ และความสำคัญทางเศรษฐกิจที่
ทวีความสำคัญมากขึ้นในกระแสโลกาภิวัตน์ ตลอดจนการมีภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ
อันยากที่จะคาดเดา ทั้งจีนและรัสเซียจึงจำเป็นต้องร่วมมือกันมากขึ้น

จีนและรัสเซียจึงต้องมีนโยบายต่างประเทศที่สอดคล้องประสานกัน เพื่อให้เกิด
สภาพแวดล้อมที่เอื้อให้การพัฒนากายใน จนสามารถยกระดับสถานะของตน
ให้เป็นชาติมหาอำนาจทัดเทียมตะวันตกและสหรัฐอเมริกา จีนจำเป็นต้องดำเนิน
นโยบายกระชับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศรัสเซีย เพื่อเป็นหลักประกัน
เสถียรภาพในเอเชีย-แปซิฟิก โดยทั้งจีนและรัสเซียต่างเข้าไปแสดงบทบาทสำคัญใน
เอเชียตะวันออกมากขึ้น และพยายามที่จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดอิทธิพลของ
สหรัฐอเมริกาลง ทั้งนี้ จีนต้องการสร้างสภาพแวดล้อมที่มีสันติภาพและเสถียรภาพ
ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค เพื่อเอื้ออำนวยให้แก่การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะ
ทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อก้าวไปสู่สังคมที่สมบูรณ์รอบด้าน

In this thesis on “China’s Foreign Policy Toward Russia in the Jiang Zemin–Hu Jintao Period,” the researcher investigates (1) the foreign policy of the People’s Republic of China (PRC) toward the Russian Federation (Russia) in the period between 1993 and 2009. In addition, the researcher is concerned with (2) the development of the relationship and cooperation between China and Russia and the concomitant effects on the East Asian region.

In this qualitative research investigation, the researcher employed descriptive analysis and causal analysis. Primary sources and secondary sources between 1993 and 2009 were analyzed for investigatory purposes.

Findings are as follows:

(1) The foreign policy of the PRC toward Russia in the period under study involved fostering a closer relationship, which concretely meant increasing and cooperating for the sake of mutual benefits. The trend of this developing relationship was toward a constructive and strategic partnership. This led to a relationship which was more advanced than any previous relationship. This type of relationship brought about a much more thorough-going cooperation in all areas. Thus, cooperative relationships were in evidence in the areas of trade, the economy, politics, technology, culture, military affairs, science, and education. In these areas, cooperation was forthcoming at both the leadership and rank-and-file levels.

(2) What engendered a stronger relationship between the PRC and Russia was a mutual awareness of their own status vis-à-vis one another and the realization that benefits would accrue bilaterally if they cooperated. Both countries saw that they needed to depend on one another in order to solve delicate matters each had faced, especially the issue of territory integrity, an issue of great importance to both countries. In the current global climate, the economy becomes of paramount concern. New kinds of threats have come into existence and future threats are difficult to predict. Consequently, the PRC and Russia need to extend the sphere of cooperation.

The PRC and Russia require a cooperative foreign policy fostering internal development and the augmentation of power as a means of being able to stand up to competition from the west and the United States of America (USA). The PRC also needs to have a policy ensuring a continuing strong

relationship of cooperation with Russia to guarantee stability in Asia-Pacific. Both the PRC and Russia are playing a more important role in East Asia and have tried to reduce the influence of the USA in this region. At the same time, the PRC would like to create a peaceful and stable environment at both the world and regional levels so as to be able to concentrate on national development, especially in the aspect of the economy, to the end of having a fully-rounded and fully-developed socio-economic structure for the nation as a whole.